

LOGIKUS ÉS PRECÍZ NYELV

BESZÉLGETÉS DR. SZÓKEFALVI-NAGY BÉLA AKADÉMIKUSSAL

Bolyai Farkas: A mi erónk a matematika. S nem kívánnám, hogy a hozzá való hűtlenség a te életedben is megbosszulja magát.

Bolyai János: Az, hogy egy tan rádiuszát régi határain túl messze kiterjesztjük, aligha mondható hűtlenségnek.

(Németh László:

A két Bolyai)

A vállalt feladat súlyát alig érezve, emeltem fel a telefont és tárcsáztam.

– A professzor úrral szeretnék beszélni...

Amíg vártam rá, átvillant bennem, talán nem is illő szombat délután zavarnom őt kéréssel.

Interjút szeretnék készíteni.

– Sürgős? A jövő héten ugyanis az Akadémia nagygyűlésén kell részt vennem. Végül találtunk alkalmas időpontot.

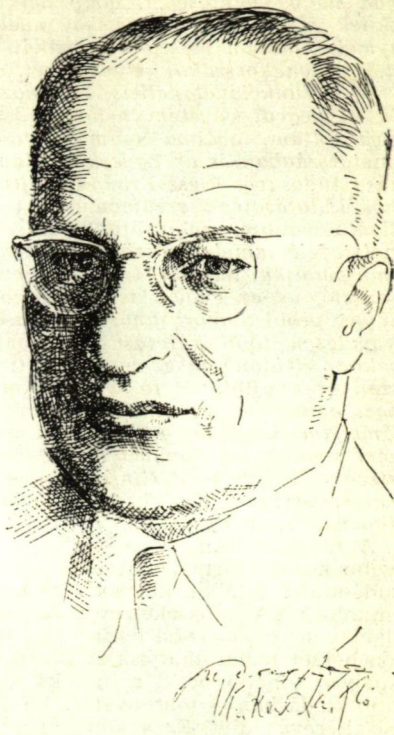
Megálltam a Tolbuhin sugárút eleji egyemeletes ház előtt hűsvét hétfőjén. A kapunál virágzásra készülő fehér orgona itta önfeledten a napot. A dolgozószobájában fogadott. A bútorokból nyugalom és rendszeret áradt. A szomszéd szobából vidám hangok szűrődtek át. Mindez otthonias légkört teremtett a tágas szobában.

Kissé zavarba jöttem. Honnan induljak el, merről közelítsek a tudóshoz, akit ma látok először közvetlen közről? Hogyan ismerhetem meg az alkotó embert a rendelkezésemre álló rövid idő alatt? És kérdeztem. Egymásba kaptak a gondolatok, keresve egymást kíváncsi kérdés és lehiggadt válasz.

Dr. Szókefalvi-Nagy Béla akadémikusnak, a József Attila Tudományegyetem Bolyai Intézete Felsőbb Függvénytani Tanszékét vezető professzornak tudományos munkássága világszerte ismert. Amikor folyóiratunkban ez évben másodszor szólaltatunk meg matematikus tudóst, kettős céllal tesszük ezt. Egyrészt, hogy bemutatassunk egy Szegeden élő és dolgozó tudóst, akinek e város kulturális színvonalának emelésében nagy érdemei vannak, s akinek tudományos tevékenysége hozzájárult Szeged nemzetközi hírnevéhez, másrészt hangsúlyozni kívánjuk a felsőbb matematikának nélkülözhetetlen szerepét korunk csodálatos tudományos és technikai vívmányaiban.

Nem könnyű feladat egy kutatómatematikus tudományos eredményeiről és terveiről beszámolni a matematika sajátos nyelvét mellőzve. Ez a nyelv logikus és precíz. Nélküle a világot, a maga bonyolultságában és sokrétűségében aligha ismernénk meg. „A természet a matematika nyelvén szól hozzánk” – mondta Galilei. De a matematika nemcsak nyelv, hanem teremtő erő is, ha megfelelően alkalmazzák. És ma már nemcsak a csillagászatot, a földmérést és a fizikát lehetetlen elképzelni nélküle, hanem egyre jelentősebb szerephez jut a kémiában, a biológiában, az orvostudományokban, a közgazdaságtanban és a nyelvészetben is, ezenkívül természetesen a technika és az ipari termelés számos ágában. Érthető tehát az a fokozott érdeklődés, ami a matematika iránt megmutatkozik, és az, hogy manapság egyre nagyobb szerephez jut az általános műveltség elemei közt a matematika is.

A fentieket végiggondolva kérte meg e sorok írója dr. Szókefalvi-Nagy Béla akadémikust, hogy nyilatkozzék eddigi tudományos munkássága eredményeiről, jelentőségéről, tudományszervezői és oktatói tevékenysége legszámtalábbabb kérdéseiről, alkotó munkájának körülményeiről, e lap jellegét figyelembe véve.

Vinkler László rajza